ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1973

Vyhlásené: 27.12.1973 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

172

VYHLÁŠKA

Ústrednej rady odborov a Federálneho ministerstva financií

z 20. decembra 1973

o uvoľňovaní pracovníkov zo zamestnania na výkon funkcie v Revolučnom odborovom hnutí

Úlohou Revolučného odborového hnutia je aktívna účasť na budovaní vyspelej socialistickej spoločnosti . Na dosiahnutie tohto cieľa získava Revolučné odborové hnutie čo najširšiu účasť pracujúcich, pomáha im v politickom, odbornom a kultúrnom raste a stará sa o ich stále lepšie pracovné a životné podmienky. Rozsiahle a zodpovedné úlohy Revolučného odborového hnutia vykonávajú státisíce dobrovoľných funkcionárov odborových orgánov a organizácií popri svojom zamestnaní a mimo pracovného času. Rozsah odborovej činnosti, závažnosť a naliehavosť úloh niekedy vyžaduje, aby v potrebných prípadoch vedenie závodov, ústavov, úradov a iných organizácií uvoľňovalo pracovníkov z práce na výkon funkcie. Ústredná rada odborov podľa § 1 zákona č. 37/1959 Zb. o postavení závodných výborov základných organizácií Revolučného odborového hnutia a podľa článkov 11 a 12 uznesenia IV. všeodborového zjazdu o závodných výboroch základných organizácií Revolučného odborového hnutia so zmenami a doplnkami vykonanými uznesením celoštátnej všeodborovej konferencie v máji 1965 a Federálne ministerstvo financií podľa § 124 ods. 3 Zákonníka práce a podľa § 23 ods. 2 vládneho nariadenia č. 66/1965 Zb. v znení nariadenia vlády ČSSR č. 60/1970 Zb. ustanovuje:

§ 1

(1) Funkcie v Revolučnom odborovom hnutí sú čestné funkcie a vykonávajú sa zásadne mimo pracovného času.

(2) Pokiaľ to vyžaduje povaha, naliehavosť alebo rozsah plnenia úloh vyplývajúcich z činnosti základných organizácií Revolučného odborového hnutia (ďalej len „základné organizácie“) alebo vyššieho odborového orgánu, môže sa funkcia vykonávať v pracovnom čase. V takom prípade vedenie závodu, organizácie, ústavu, zariadenia alebo úradu a pod. (ďalej len „organizácia“) poskytne funkcionárovi pracovné voľno na základe uznesenia alebo podnetu príslušného odborového orgánu.

§ 2

(1) Vedenie organizácie poskytne pracovníkovi pracovné voľno na výkon funkcie v Revolučnom odborovom hnutí:

a) krátkodobe, z prípadu na prípad, na nevyhnutne potrebný čas na základe uznesenia závodného výboru základnej organizácie alebo výboru miestnej organizácie ROH, prípadne rozhodnutia závodného dôverníka základnej organizácie (ďalej len „závodný výbor“) alebo na základe rozhodnutia alebo podnetu vyššieho odborového orgánu;

b) dlhodobe, na celý pracovný čas alebo na jeho časť, na vopred určené pracovné dni v týždni, prípadne na ich časť, a to na čas celého funkčného obdobia alebo na jeho časť, na základe uznesenia členskej schôdze alebo konferencie základnej organizácie.

(2) Ak to vyžaduje rozsah činnosti základnej organizácie, poskytne vedenie organizácie pracovníkom pracovné voľno na výkon administratívnej a technickej činnosti krátkodobe alebo dlhodobe na časť pracovného času alebo na celý pracovný čas podľa uznesenia členskej schôdze alebo konferencie základnej organizácie.

(3) Všetci uvoľnení funkcionári aj ostatní pracovníci zostávajú v pracovnom pomere v organizácii. Pracovníci v kultúrnych a rekreačných zariadeniach základných organizácií zostávajú tak isto v pracovnom pomere v organizácii, pokiaľ kultúrne alebo rekreačné zariadenia nemá na základe rozhodnutia vyššieho odborového orgánu priznanú právnu subjektivitu v pracovnoprávnych vzťahoch. Vedenie organizácie plní voči uvoľneným funkcionárom a pracovníkom všetky povinnosti vyplývajúce z pracovnoprávnych predpisov, z predpisov o nemocenskom poistení, dôchodkovom zabezpečení, o dani zo mzdy a pod., pokiaľ ich podľa iných ustanovení neplní odborový orgán. Závodný výbor sám nezamestnáva žiadnych pracovníkov v pracovnom pomere.

§ 3

(1) Odborové orgány pri rozhodovaní o uvoľňovaní pracovníkov z práce sú povinné zvážiť naliehavosť potreby a účelnosť uvoľnenia z hľadiska rozsahu a náročnosti úloh, zložitosti odborovej činnosti a organizačnej štruktúry organizácie i prihliadať na hospodárenie s odborovými prostriedkami. Pritom sú povinné dbať, aby náklady na úhradu miezd aj odmien dlhodobe uvoľnených funkcionárov a ostatných pracovníkov neboli na úkor nákladov potrebných na politickoorganizátorskú a výchovnú prácu a starostlivosť o členov základnej organizácie. Prípadné schodky v rozpočte základnej organizácie, ktoré vzniknú výdavkami na úhradu miezd i odmien dlhodobe uvoľnených funkcionárov aj ostatných pracovníkov, sa neuhrádzajú ani z prostriedkov vyšších odborových orgánov.

(2) Funkcionári základných organizácií sa môžu dlhodobe uvoľniť na celý pracovný čas, pokiaľ majú potrebné odborársko-politické vedomosti a skúsenosti aj morálne vlastnosti a sú oddaní veci socializmu, za týchto ďalších podmienok:

a) v základných organizáciách, kde je najmenej 600 členov Revolučného odborového hnutia, sa môže uvoľniť jeden funkcionár;

b) v základných organizáciách od 1600 do 3000 členov Revolučného odborového hnutia sa môžu uvoľniť celkove dvaja funkcionári a na každých ďalších dovŕšených 1500 členov sa môže uvoľniť ďalší funkcionár;

c) v základnej organizácii, ktorá má zvlášť ťažké podmienky pre odborovú činnosť a je územno-organizačne rozptýlená, sa môže uvoľniť funkcionár aj pri nižšom počte členov na základe uznesenia príslušného ÚV odborového zväzu po dohode s príslušnou krajskou odborovou radou;

d) v podnikových výboroch, ktorým sekretariát ÚRO priznal práva závodných výborov, schvaľuje počet uvoľnených funkcionárov príslušný ÚV odborového zväzu po dohode s príslušnou KOR.

§ 4

(1) V základných organizáciách s počtom od 400 členov môže byť funkcionár dlhodobe uvoľnený na časť pracovného času za podmienok uvedených v § 2 ods.1 písm.b) a § 3 ods.1 a 2.

(2) Okrem toho, pokiaľ to vyžaduje rozsah činnosti základnej organizácie, poskytne organizácia pracovné voľno na základe uznesenia členskej schôdze alebo konferencie základnej organizácie podľa zásad uvedených v § 3 ods.1 pracovníkovi na výkon administratívnych a technických prác krátkodobe, z prípadu na prípad alebo dlhodobe za týchto ďalších podmienok:

a) na časť vopred určeného pracovného času sa môže uvoľniť jeden pracovník v tých základných organizáciách, kde je viac než 800 členov;

b) na celý pracovný čas sa môže uvoľniť jeden pracovník v základných organizáciách, kde je viac než 1200 členov;

c) v základných organizáciách,kde je viac než 3000 členov, uvoľní organizácia pre administratívno-technické práce ďalších pracovníkov tak, aby na troch uvoľnených funkcionárov pripadal jeden administratívno-technický pracovník.

§ 5

Ak sa uvoľnený funkcionár alebo pracovník po skončení výkonu funkcie vráti do práce, je organizácia povinná ho zaradiť na jeho pôvodnú právu a pracovisko. Ak to nie je možné preto, že táto práca odpadla alebo pracovisko sa zrušilo, musí organizácia zaradiť pracovníka na inú prácu, ktorá zodpovedá jeho pracovnej zmluve alebo aspoň jeho kvalifikácii (§ 147 ods.1 Zákonníka práce). Na zaradenie na inú prácu je potrebný predchádzajúci súhlas závodného výboru (podľa článku 11 uznesenia IV. všeodborového zjazdu o závodných výboroch), pokiaľ sa organizácia nedohodne s pracovníkom inak.

§ 6

(1) Krátkodobe uvoľneným pracovníkom na výkon odborovej funkcie alebo na účasť na odborových schôdzach, konferenciách alebo zjazdoch alebo na vykonanie niektorých administratívnych a technických prác poskytne organizácia pracovné voľno s náhradou mzdy vo výške ich priemerného zárobku.

(2) Odborový orgán, z rozhodnutia alebo podnetu ktorého došlo ku krátkodobému uvoľneniu pracovníka, uhradí náhradu mzdy ktorú tomuto pracovníkovi vyplatila organizácia, ktorá požiada o úhradu vyplatenej mzdy. Povinnosť tejto úhrady odpadá, keď išlo o činnosť bezprostredne súvisiacu s úlohou organizácie, alebo keď uvoľnený pracovník sám alebo jeho spolupracovníci nahradia zameškanú prácu bez zvýšenia osobných nákladov, alebo keď to ustanovujú osobitné predpisy.

§ 7

(1) Dlhodobe uvoľnenému pracovníkovi na výkon odborovej funkcie základnej organizácie sa počas uvoľnenia poskytuje odmena vo výške jeho priemerného zárobku, včítane prémií a pod. (podľa ustanovenia § 275 Zákonníka práce a § 30 až 33 vládneho nariadenia č. 66/1965 Zb. v znení nariadenia vlády č. 60/1970 Zb., prípadne podľa § 1 a 2 vyhlášky č. 84/1966 Zb.), do ktorej sa nezahŕňajú vyplatené podiely na hospodárskych výsledkoch.

(2) Podiel na hospodárskych výsledkoch organizácie sa uvoľnenému funkcionárovi alebo pracovníkovi poskytne podľa zásad platných pre pracovníkov v závode vo výške, ako keby pracoval.

(3) Ak v priebehu funkčného obdobia dôjde v organizácii k zavedeniu novej mzdovej sústavy alebo k inej zmene v odmeňovaní , určí sa výška odmeny tak, aby zodpovedala priemernému zárobku, aký dosahujú pracovníci rovnakej kvalifikačnej triedy v závode, z ktorého bol funkcionár alebo pracovník dlhodobe uvoľnený.

(4) V prípade znovuzvolenia a ďalšieho trvania dlhodobého uvoľnenia pracovníka na výkon funkcie sa berie za základ výpočtu odmeny priemerný zárobok, ktorý dosahujú pracovníci rovnakej kvalifikačnej triedy na jeho predchádzajúcom pracovisku.

(5) Pracovníkom, ktorí boli dlhodobe uvoľnení na administratívne a technické práce základnej organizácie, včítane kultúrnych a rekreačných zariadení, prislúcha odmena zodpovedajúca mzde určenej pre takto práce mzdovými predpismi platnými pre organizáciu.

(6) Pri dlhodobom uvoľnení na časť pracovného času sa poskytne uvoľnenému funkcionárovi alebo pracovníkovi pomerná časť odmeny podľa vyššie uvedených zásad.

(7) Pokiaľ uvoľnený funkcionár alebo pracovník mal pred svojím uvoľnením voči organizácii nárok na odlučné a podobné náhrady, poskytne mu ich aj závodný výbor počas trvania podmienok na ich výplatu. Závodný výbor poskytne uvoľnenému funkcionárovi aj príslušnú odmenu pri povolení na výkon vojenskej služby, ak k nemu dôjde v čase jeho uvoľnenia na výkon funkciu, a to v rovnakom rozsahu, v akom sa v týchto prípadoch poskytuje pracovníkom v pracovnom pomere náhrada mzdy.

§ 8

(1) Odmenu podľa § 7 ods. 1, ods. 2 a ods. 5 dlhodobe uvoľneným funkcionárom aj ostatným pracovníkom v základnej organizácii poskytuje závodný výbor.

(2) Závodný výbor ďalej tiež poskytuje mzdy, náhrady miezd a ostatné osobné výdavky pracovníkom v kultúrnych a rekreačných zariadeniach základnej organizácie, pokiaľ ich podľa osobitných predpisov neuhrádza organizácia (vyhláška č. 90/1972 Zb. o financovaní niektorých zariadení podnikovej spoločenskej spotreby a niektorých činností štátnych hospodárskych organizácií a organizácií zahraničného obchodu) alebo pokiaľ sa neuhrádzajú podľa predpisov o fonde kultúrnych a sociálnych potrieb.

(3) Výplatu odmien a miezd, ktoré podľa ods.1 poskytuje závodný výbor, vykonáva organizácia z finančných prostriedkov základnej organizácie v obvyklých výplatných termínoch určených v organizácii a daň zo mzdy zúčtuje s odborom štátnych financií národného výboru; príslušné dávky nemocenského poistenia poskytuje a zúčtuje rovnakým spôsobom ako u ostatných pracovníkov závodu.

§ 9

Výnimky týkajúce sa počtu členov alebo výšky odmeny povoľuje príslušný ústredný výbor odborového zväzu po dohode s krajskou odborovou radou.

§ 10

(1) Zrušuje sa vyhláška Ústrednej rady odborov č. 134/1968 Zb. o uvoľňovaní pracovníkov zo zamestnania na výkon funkcie v ROH.

(2) Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1974.

Minister financií ČSSR:

Ing. Lér, CSc. v. r.

Predseda Ústrednej rady odborov:

Ing. Hoffmann v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.